

Pracownia Badań nad Rosją w literaturze i kulturze polskiej w wiekach XIX-XXI

Skład osobowy:

Prof. UG, dr hab. Elżbieta Mikiciuk – kierownik projektu

Prof. AP, dr hab. Tadeusz Sucharski

Prof. UG, dr hab. Zbigniew Kaźmierczyk

Dr Sylwia Karpowicz-Słowikowska

Dr Eugeniusz Sobol

Mgr Andrzej Kasperek

Rok powstania: 2012

Cel działania:

W Pracowni prowadzone będą badania nad obrazem Rosji i Rosjan w literaturze i kulturze polskiej XIX, XX i XXI wieku. Interesować nas będzie zarówno Rosja fantazmatyczna, „dusza rosyjska” jako mit, zbiór skonwencjonalizowanych toposów i przedstawień, manifestujący się w literaturze i kulturze polskiej, jak również takie ujęcia tematyki rosyjskiej, które wykraczają poza stereotyp. Przedmiot badań stanowić będzie polska recepcja kultury, literatury i filozofii rosyjskiej, literackie ujęcia rosyjskiej i polsko-rosyjskiej historii, zagadnienie antyrosyjskiej obsesji, ale także próby przewyciężenia uprzedzeń, zrozumienia Rosji i otwartego z nią dialogu. Wyniki badań będą prezentowane podczas sesji i konferencji naukowych, a także zyskują formę publikacji.

Obszar zainteresowań badawczych (zagadnienia szczegółowe):

1. Obraz Rosji w literaturze i kulturze dziewiętnastowiecznej i dwudziestowiecznej
2. Rosja w prozie powstaniowej
3. Rosja w eseistyce emigracyjnej i krajowej
4. Obrazy Rosji w literaturze popularnej dwudziestolecia
5. Rosja w literaturze „drugiego obiegu”
6. Oblicza Rosji we współczesnej literaturze i kulturze polskiej
7. Dramaturgia rosyjska w teatrze polskim
8. Rosja w dramaturgii polskiej
9. Syberia, jej demitologizacja i dezanhellizacja (Sybir – polska Golgota i Syberia – „kraj ogromnych możliwości”)
10. Obraz Wschodu w literaturze polskiej XIX wieku i początku XX wieku
11. Rosja byłych ziemian i Rosja byłych komunistów
12. Polskie reportaże i dzienniki z Rosji Jelcyna i Putina
13. Oblicza Rosji i wizerunki Rosjan we współczesnym reportażu polskim

14. Rosjanin w pamiętnikach i dziennikach dziewiętnastowiecznych
15. Przyjaciel Moskal, Moskwin, Rusek, Kacap – stereotyp Rosjanina w literaturze polskiej
16. Obraz „Ruska” w literaturze po 1989 roku
17. Rosjanin jako współmieszkaniec, sąsiad i wróg
18. Literackie, teatralne i filmowe obrazy „duszy rosyjskiej”
19. Mit Rosji i literackie ujęcia rosyjskich mitów w literaturze i kulturze polskiej
20. Młodopolskie próby zgłębienia rosyjskiego Sfinksa
21. Rosyjskość, sowieckość, radzieckość
22. Publicystyka polska XIX wieku wobec Rosji i Rosjan
23. Polska recepcja literacka, teatralna i filmowa twórczości pisarzy rosyjskich
24. Recepcja literatury rosyjskiej w Polsce XIX i XX wieku
25. Recepcja literatury rosyjskiej w kraju i na emigracji
26. Literatura rosyjska w kręgu zainteresowań badawczych literaturoznawców i historyków literatury XIX wieku
27. Literatura Młodej Polski wobec rewolucji
28. Obrazy rewolucjonistów rosyjskich
29. Rewolucje rosyjskie w prozie międzywojennej
30. Wojna polsko-bolszewicka w prozie międzywojennej
31. Rosja sowiecka w reportażu międzywojennym
32. „Polskie” *continuum*, despotyzm carski i terror komunistyczny, i jego przewycięzanie
33. Wojna „polsko-ruska” w polskiej świadomości
34. „Wyzwolenie” czy „zdobycie władzy” – wejście Armii Czerwonej na ziemie polskie
35. Pozytywizm polski wobec „problemu rosyjskiego”
36. „Sprawy rosyjskie” – wieloaspektowość kwestii rosyjskiej
37. Cenzura i mowa ezopowa – „temat rosyjski” na dwóch biegunach
38. Dziedzictwo powstań i jego wpływ na relacje polsko-rosyjskie
39. Orientacja prorosyjska w polskiej walce niepodległościowej w okresie zaborów
40. Ugoda czy zdrada – trudne wybory, niełatwe oceny
41. Dzieje antyrosyjskich obsesji w literaturze polskiej
42. Kwestia rosyjska a kwestia słowiańska
43. Panslawizm i jego oblicza
44. Polska inteligencja w Rosji carskiej na początku XX wieku
45. „Biała” emigracja rosyjska w Polsce międzywojennej
46. Polska rusycystyka emigracyjna
47. Polsko-rosyjskie związki literackie

Zadania do realizacji:

Aplikowanie o granty badawcze NCN, Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki

Organizowanie konferencji na temat obrazu Rosji w literaturze i kulturze polskiej

Publikacje